

РОЛЬ МУЗЕЇВ У ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Варакіна Т.П., Панченко В.С.

*Полтавський технікум харчових технологій національного університету харчових технологій
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Музеї як культурно-освітні та науково-дослідні заклади призначені не тільки для вивчення, збереження та використання пам'яток матеріальної і духовної культури, але й для прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини [2].

Модернізація вітчизняної освіти та вимоги щодо підвищення ролі музеїв у житті сучасного суспільства обумовили необхідність відкриття музеїв у освітніх закладах, що сприяє професійному зростанню педагогів та підростаючого покоління, поглибленню, розширенню та отриманню нових знань з розвитку освітньої галузі рідного краю, вихованню шанобливого ставлення до надбань культури українського народу.

Розглядаючи музеї як навчально-виховні заклади, дослідники В. Аміко, Г. Анцупова, К. Ігумнова акцентують увагу на їх навчальних та виховних функціях.

Сучасні науковці (Т. Белофастова, О. Ванслова, М. Гнедовський) дійшли до висновку, що в наслідок тривалого культурно-історичного розвитку функцій музеїв значно розширилися, що сприяло перетворенню їх в "поліфункціональний соціокультурний центр, який посів своє особливе місце у системі закладів науки, культури, освіти і виховання" [3].

Основними напрямками діяльності музею є:

- 1) науковий, що полягає в отриманні нових знань на основі усебічного вивчення музейної добірки;
- 2) фондový, який здійснюється з метою формування фондів музею, забезпечення збереження музейних предметів та колекцій;
- 3) експозиційно-виставковий, що полягає у здійсненні функції музейної комунікації на основі науково-організованої та художньо-оформленої демонстрації музейних предметів і колекцій;
- 4) освітньо-виховний, спрямований на підвищення інтересів громадськості до історії освіти;
- 5) напрям залучення широкого кола науковців та дослідників до активної співпраці;
- 6) напрям стимулювання творчого пошуку спеціалістів відділів освіти, методичних служб, колективів закладів освіти, вчителів та учнів до вивчення історії освіти рідного краю [1].

З фондами освітніх музеїв мають можливість працювати педагоги, учні, студенти, виходячи з цільових настанов вивчення предметів та окремих тем. Формами та методами роботи з використанням музейних засобів є:

- оглядові та тематичні екскурсії;
- залучення учнів та студентів до написання творчих робіт (курсових та дипломних проектів, рефератів, статей);
- використання музейних засобів у різних формах роботи педагогічних клубів, творчих об'єднань, що мають на меті проблемне вивчення творчої спадщини певного педагога;
- підготовку і проведення музейних екскурсій як специфічного виду педагогічної практики;
- залучення учнівської молоді та студентів до виявлення, вивчен-

ня та опису педагогічних пам'яток з метою виховання дбайливого ставлення до вітчизняної культури та надання музеям практичної допомоги у поповненні та науковому обробленні музейних фондів;

- організацію педагогічних краєзнавчих експедицій з метою виявлення і збирання пам'яток освіти і педагогічної думки минулих часів та краший педагогічний досвід сучасників [4].

Процес навчання з використанням музейних засобів також стає для наставників та вихованців зразком організації музейної діяльності, стимулює дослідницьку діяльність учнів та студентів у напрямі професійної підготовки, прилучає до охорони та популяризації скарбів вітчизняної культури, зрештою, сприяє національному вихованню молодого покоління, зростанню музейної культури в суспільстві.

Література

1. Белофастова Т.Ю. Педагогічні засади діяльності музею як соціально-культурного центру: Автореф. дис. канд. пед. наук. / Т.Ю. Белофастова. – К., 2003. – 22 с.
2. Закон України "Про музеї та музейну справу" // Урядовий кур'єр. – 1995. – 17 серпня. – С.8-9.
3. Музейные термины // Терминологические проблемы музееведения: Сб. н. тр. – М.: Б.и., 1986. – С. 35-135.
4. Свінціцький І. Про музеї і музейництво. Нариси і замітки. / І. Свінціцький. – Львів, 1920. – 147 с.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Дулій В.О.

Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді у Полтавському районі

Якщо уявити Сонячну систему і порівняти з освітньою, то дитина – це Сонце, навколо якої у навчально – виховному процесі повинні «обертатися» всі прийоми, методи і форми навчально – пізнавальної діяльності. Те, що вчора було новим, сьогодні вже не відповідає вимогам сучасності і все частіше ми з вами говоримо про реалізацію на практиці однієї з основних вимог освітньої системи – її результативність та ефективність.

Методика навчання і викладання, як і вся дидактика, переживає складний період розвитку, створюються нові концепції освіти, стандарти. В цих умовах ускладнюються соціально – професійні функції вчителя. Гостро постає питання його методичної майстерності, здатності творчо підходити до організації навчального процесу, здійснювати перехід від школи пам'яті до школи мислення і діяльності. Біологія як навчальний предмет відзначається своєрідністю форм і методів викладання, які випливають із специфіки об'єктів навчання (живі організми, явища живої природи та її розвиток). Тому система організаційних форм включає, крім уроків, екскурсії, навчально-практичні заняття, позаурочні та позакласні роботи в живому куточку, на шкільній навчально-дослідній земельній ділянці, домашні дослідницькі роботи тощо. Це і визначає своєрідність методики викладання біології як науки [1].

У методиці викладання біології накопичилось достатньо проблем,